

Universitetsfusioner, netværk og nye samarbejder... En dag for sent!

Af Rune Tillark

Der er ting, man forhåbentligt ikke gør ret mange gange i sit liv. At møde op en dag for sent til Danmarks Forskningsbiblioteksforenings årsmøde, fordi undertegnede tog fejl af datoerne og ugedagene er en af dem.

Rune Tillark
Stud.scient.bibl.
rytmerune@gmail.com

Fast besluttet, pæn i tøjet og med godt humør tog jeg af sted mod Roskilde fredag formiddag i god tro, men fandt ved ankomsten hurtigt ud af, at der var noget galt. Alle deltagerne sad pænt samlet i foredragssalen og hørte om folkebiblioteksfusioner. Så faldt humøret og pinligheden tog til. Men pinlighed kommer man ikke langt med, så jeg sagde det, som det var og fik det bedste ud af den sidste dag. Det blev til to oplæg og en velanrettet frokost.

Det ene oplæg var "IT-strukturer: Fusionskonturer" af Bo Öhrström. Han optegnede, hvordan universitets- og forskningsbibliotekernes IT-strukturer kunne se ud efter universitetsfusionernes realitet. Konkretiseringen af disse fusioner er kommet et skridt nærmere siden hans oplæg og i dag ser landskabet således ud:

- Københavns Universitet lægges sammen med Danmarks Farmaceutiske Universitet og Den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole.
- Aarhus universitet fusioneres med Handelshøjskolen i Århus (i skrivende stund endnu uafklaret; red.), Danmarks Jordbrugsforskning og Danmarks Miljøundersøgelser.
- Danmarks Tekniske Universitet skal lægges sammen med Forskningscenter Risø, Danmarks Fødevareforskning, Danmarks Rumcenter, Danmarks Fiskeriundersøgelser og Danmarks Transportforskning.

I alt giver det en reduktion fra 12 universiteter til 9. I sit oplæg forsøgte Öhrström at skitsere hvilken betydning fusionerne f.eks. har for bibliotek.dk, DEFF, DBC og de forskellige bibliotekssystemer (så som Aleph 500 og Horizon). Nogle af konklusionspunkterne var en større ensartethed i valg af bibliotekssystemer og brugergrænseflader, større udnyttelse af

international udvikling og en generel ensretning af systemer og mere fælles drift bibliotekerne imellem. En udnyttelse af international udvikling, ensretning af systemer og mere netværksdannelse er også tendenser der kan ses i erhvervslivet. Ifølge Helge Sander er universiteternes fusioner også et skridt imod et mere innovativt universitet i stil med erhvervslivet og virksomheder.

Fusioner, netværk og en lugt af virksomhed

Tendensen i udviklingen af universiteterne i dag er, at universiteterne i højere grad end tidligere ligner en virksomhed. Erhvervsfolk sidder med i universiteternes bestyrelser og udviklingskontrakterne påpeger mere samarbejde mellem universitetet og erhvervslivet. Forskningen, undervisningen og resultaterne skal kunne måles, vejes og nøje afmåles, så man kan se, hvad man får for pengene. Universiteterne bliver på denne måde også nødt til at agere mere som en virksomhed. De skal legitimere sig selv i forhold til politikerne, samfundet og hinanden og derved opnå en høj status. Denne status skal bruges til at tiltrække udenlandske forskere og studerende, men også til at blive en del af internationale alliancer og netværk, for det bliver i høj grad netværksdannelse og internationale samarbejder, der kommer til at præge universiteternes dagsorden i den nærmeste fremtid. Det er i rød tråd med dette, at universiteterne fusioneres. Ifølge Helge Sander vil de nye universiteter ligge ressourcemæssigt blandt Europas største og det vil styrke mulighederne for at fastholde og tiltrække dygtige studerende og forskere.

Hvad betyder det for det enkelte universitets- og forskningsbibliotek?

Virksomhedstankegangen har også betydning for universitets- og forskningsbibliotekerne, som må agere mere dynamisk og innovativt end tidligere. Bibliotekerne skal legitimere sig selv overfor moderinstitutionen og det gøres bedst ved at fokusere på de områder, der skaber mest værdi overfor moderinstitutionen. Bibliotekernes traditionelle opgaver som f.eks. udlån og registrering vil blive erstattet med opgaver som undervisning og IKT udvikling. Bibliotekets medarbejdere skal hele tiden udvikle nye kompetencer, som matcher moderinstitutionens udvikling. Ligesom universiteterne og forskningsinstitutionerne bliver bibliotekerne i fremtiden også nødt til at satse mere på netværk, og samarbejde på tværs af landegrænser og institutioner. Derved bliver der, som Öhrström også skitserede, en større ensartethed i valg af bibliotekssystemer og brugergrænseflader, større udnyttelse af international udvikling og en generel ensretning af systemer og mere fælles drift bibliotekerne imellem.

Selvom jeg ikke nåede særlig meget af dette årsmøde, kunne jeg fornemme at diskussionen og debatten om fremtidens fusioner, netværk og nye samarbejder, vil komme til at stå øverst på bibliotekernes dagsorden den nærmeste fremtid. På årsmødet så jeg dog ikke nogen paniske ansigter, opgivende holdninger eller dybere frustrationer over fusioneringen af universiteterne, bibliotekerne og de nye samarbejder. Derimod var der en overvejende tro på, at bibliotekerne altid har haft en forunderlig måde at tilpasse sig samfundets nye strukturer på, og at det også vil ske denne gang. Vi kan kun håbe på, at bibliotekerne - ikke som jeg, kommer en dag for sent...